

11.04.2012

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VM 125:02/2007

Asia **Lausunto Julkishallinnon tietoluovutusten periaatteet ja käytännöt - loppuraportista-**

Suomen Akatemia on tutustunut lausuntopyynnössä mainittuun raporttiin ja esittää pyydettyä lausuntona seuraavaa.

1. Suomen Akatemia puoltaa työryhmän ehdotusta tietoluovutuksista perittävistä maksuista. On kannatettavaa, että kohdassa mainitut tiedot olisivat pääsääntöisesti maksutta saatavissa. Akatemia pitää myös tärkeänä ehdotusta ottaa jatkoselvityksen kohteeksi se, että tietojen luovuttamista tieteellisen tutkimuksen tehtäviin voidaan edistää mm. siten, että kustannukset alentuisivat.
2. Suomen Akatemia puoltaa työryhmän ehdottamaa avoimen datan lisenssimallia.
3. Suomen Akatemialla ei ole kantaa perusrekisteritietojen käyttöehtoihin.
4. Kappaleen 3.2 ehdotus ministeriöiden tehtävistä ja ohjauksesta hallinnonalallaan on kannatettavaa. Ministeriöiden toteutettua raportissa mainitut selvitykset kaikilta hallinnonaloilta saadaan yleiseen tietoon käytettävissä olevat tietovarannot.

Ohjeistusta tarvitaan esimerkiksi valtionhallinnon viranomaisten tietoaineistojen hyödyntämisestä. Akatemia käyttää tarvitessaan muiden organisaatioiden tietovarantoja, vaikka sillä itsellään ei olekaan muille avattavia tietovarantoja. Tällaisia voisi lähitulevaisuudessa olla esim. kansallinen julkaisurekisteri, josta saadaan hakijoiden ja rahoitettujen tutkimusten julkaisutiedot.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistämässä kokonaisarkkitehtuurityön vielä kevään aikana omalla hallinnonalallaan. Akatemiassa odotetaan yhteishankkeen käynnistymistä.

Suomen Akatemialla itsellään ei ole tietovarantoja, joita voisi avata muille käyttäjille. Akatemian rahoittamat tutkijat sen sijaan sekä tuottavat että käyttävät laajasti erilaisia tietovarantoja.

Lisäksi Suomen Akatemia korostaa opetus- ja kulttuuriministeriön vuosille 2011-2013 käynnistämän Tutkimuksen tietoaineistot (TTA) hankkeen merkitystä. Hanke panostaa tutkimuksen tietoaineistojen hyödyntämiseen liittyvän tahtotilan vahvistamiseen ja kansallisen tietopolitiikan luomiseen sekä tutkimuksen tietoinfrastruktuurin rakentamiseen. Hankkeen aikana mm. rakennetaan federoitu

tutkimusaineistojen tallennuspalveluratkaisu, tuetaan metatiedon tuottamista ja yhdenmukaistetaan tutkimusaineistojen tuottamiseen ja ylläpitämiseen liittyviä prosesseja sekä selvitetään Kansallisen digitaalisen kirjaston (KDK) kanssa yhteinen pitkäaikaistallennusratkaisu. Hankkeen tehtävänä on mm. määritellä tutkimuksen tietoinfrastruktuurin palvelujen tavoitteet sekä käytänteet sille, kuinka julkisrahoitteisessa tutkimuksessa tietoaineistoja käsitellään ja jaetaan, tutkimusaineistojen saatavuuden ja käytettävyyden edellytysten parantaminen sekä määritellä lainsäädännölliset ja hallinnolliset kehittämistarpeet ja tehdä ehdotukset asianomaisille tahoille. Suomen Akatemia on mukana hankkeessa.

Pääjohtaja

Heikki Mannila

Ylijohtaja, hallinto

Ossi Malmberg

Tiedoksi

Riitta Mustonen
Anne Heinänen
Maarit Saarela
Marja Kylämä